

Definitivna radiokemoterapija pri raku požiralnika. Izkušnje posamične ustanove

Anderluh F, Toplak M, Velenik V, Oblak I, Šečerov Ermenc A, Jeromen Peressutti A, But-Hadžić J, Skoblar Vidmar M

Izhodišča. Definitivna radiokemoterapija je metoda izbora zdravljenja pri bolnikih z rakom vratnega dela požiralnika in eden od možnih načinov zdravljenja pri bolnikih z rakom spodnjih dveh tretjin požiralnika, ki zavračajo operativno zdravljenje. Namen naše raziskave je bil analizirati rezultate zdravljenja z definitivno radiokemoterapijo pri bolnikih z rakom požiralnika, ki so bili zdravljeni na Onkološkem inštitutu Ljubljana med leti 2010 in 2017.

Bolniki in metode. Retrospektivno smo pregledali in analizirali vso razpoložljivo medicinsko dokumentacijo 55 bolnikov z rakom požiralnika, ki smo jih z namenom ozdravitve zdravili z definitivno radiokemoterapijo. Bolnike z rakom zgornje tretjine požiralnika (vratnega požiralnika) smo na predel primarnega tumorja obsevali do skupne doze 70 Gy (1,8–2 Gy na frakcijo), tiste z rakom srednje tretjine (intratorakalne tumorje) pa do skupne srednje doze 57,6 Gy (1,8 Gy na frakcijo). Vsi, razen enega bolnika so prejeli tudi sočasno kemoterapijo, večina od njih (41 bolnikov; 74,5 %) sočasno kemoterapijo s 5-fluorouracilom v neprekinjeni 96 urni infuziji in cisplatinom. Primarni cilji raziskave so bili celokupno preživetje (smrt zaradi kateregakoli vzroka), lokoregionalna kontrola bolezni (ponovitev bolezni lokalno in/ali regionalno) in preživetje brez bolezni (ponovitev bolezni kjerkoli in/ali nov primarni tumor). Opravljeni sta bili univariatna analiza, v kateri smo ugotavljali učinek različnih dejavnikov na preživetje in analiza stranskih učinkov zdravljenja.

Rezultati. Povprečna starost v raziskavo vključenih bolnikov je znašala 62 let (standardna deviacija [SD] 9 let; razpon: 29–80 let). Večina bolnikov (53 bolnikov; 96,4 %) je imela ploščatocelični rak v stadiju T3 ali T4 (47 bolnikov; 85,5 %) in/ali N+ bolezen (35 bolnikov; 63,6 %). Srednji čas sledenja je znašal 16,8 meseca (razpon: 0,3–81,8 meseca). V času analize je bilo 14 (25,5 %) bolnikov še živih. Vrednosti dve- in petletnega celokupnega preživetja, dve- in petletne lokoregionalne kontrole bolezni in dve- in petletnega preživetja brez bolezni so znašale: 47 % in 19,4%; 43,7 % in 41 % ter 32,1 % in 11,5 %.

Zaključki. Rezultati zdravljenja v pričujoči raziskavi z definitivno radiokemoterapijo pri bolnikih z rakom požiralnika so primerljivi z rezultati drugih raziskav. Večina bolnikov je zdravljenje zaključila po protokolu, kar lahko vsaj delno pripišemo tudi ustreznemu in v naši ustanovi dobro organiziranemu podpornemu zdravljenju.